

סקר הוצאות משק הבית וסקר הכנסות 2010

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

סקר הוצאות משק הבית הוא המקור למידע שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על דפוסי ההכנסות וההוצאות של משקי הבית בארץ. בנוסף, נאסף בסקר מידע על תנאי הדיור של משקי הבית, מוצרים בני קיימה שברשותם ותכונותיהם הדמוגרפיות והכלכליות (כגון: מספר נפשות לפי עשירונים ומספר המפרנסים במשק הבית).

הסקר כולל שאלון שהסקר ממלא ויומן הוצאות דו-שבועי שבני משק הבית ממלאים.

מאמצע שנות החמישים עד שנת 1997 הסקר בוצע אחת לחמש שנים בערך, ומ-1997, בשל הקצב המואץ של ההתפתחויות הטכנולוגיות והצורך במידע עדכני עליהן, הסקר מתבצע מדי שנה.

סקר הכנסות משמש אף הוא מקור למידע על ההכנסות של משקי הבית בישראל. הסקר נערך מאז 1965, מדי שנה, כחלק מסקר כוח אדם. החל מ-1997 מאוחדים נתוני הכנסות מסקר הוצאות משק הבית עם סקר הכנסות לסקר הכנסות משולב.

סקרי ההכנסות וההוצאות מקיפים את רוב משקי הבית בארץ - למעלה מ-2 מיליון משקי בית (למעט משקי בית בקיבוצים, במושבים שיתופיים ובדואים הגרים מחוץ ליישובים). המדגם של סקר הוצאות משק הבית כולל כ-6,000 משקי בית והמדגם של סקר הכנסות המשולב כולל כ-15,000 משקי בית בממוצע כל שנה.

המידע הנאסף בסקרים נשמר בסודיות ומתפרסם כסיכומים סטטיסטיים בלבד.

שימושים עיקריים בנתונים

קביעת "סל" של מדד המחירים לצרכן: על בסיס רישום ההוצאות בסקר הוצאות משק הבית נקבעת רשימת המוצרים והשירותים שמשקי הבית רוכשים (הסל של מדד המחירים לצרכן), והמשקל היחסי של כל מוצר ושירות הכלולים בסל (בשנת 2010, לדוגמא, ההוצאות למזון היו 16% מהסל).

מדיניות חברתית כלכלית: המידע הנאסף בסקרים, לגבי כלל האוכלוסייה וקבוצות בה, מהווה בסיס לקווי מדיניות שקובעים משרדי הממשלה, ומאפשר מעקב אחרי תוצאות יישומם של קווי המדיניות. כך, למשל, מדי שנה המוסד לביטוח לאומי קובע את קו העוני, בודק את מספר משקי הבית החיים מעל לקו זה ומתחתיו.

שימושים אחרים: שימוש נרחב בנתוני הסקרים נעשה גם על ידי חברות במגזר הפרטי, על ידי חוקרים באוניברסיטאות ועל ידי הציבור הרחב. כך למשל, הנתונים מסייעים בקביעת דמי נזיקין במקרה של תאונת עבודה, ודמי מזונות במקרה של גירושין.

הפצת המידע

הנתונים הנאספים בסקרים בצורה של סיכומים סטטיסטיים בלבד, מופצים לציבור באמצעות העיתונות ופרסומים של הלמ"ס. חלק מהנתונים מופיע גם באתר האינטרנט של הלמ"ס, מידע שהוא ללא תשלום.

ברצוננו להודות לכל משקי הבית שרק בזכות נכונותם לשתף פעולה במילוי השאלונים ניתן לספק את המידע על רמת החיים בישראל.

מידע נוסף בפרסומים

- סקר הוצאות משק הבית, סיכומים כלליים, שנתי
- סקר הכנסות, שנתי

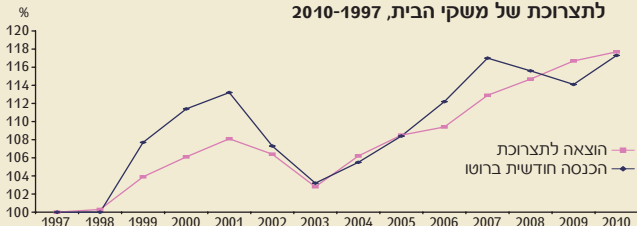
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

אתר: www.cbs.gov.il
 דוא"ל: info@cbs.gov.il
 טלפון: 02-6592666
 פקס: 02-6521340

עריכה: יוסף צ'אנה וורד שבו
 עורכת סדרת סטטיסטיקה: נורית יפה
 צילום השער: יעקב סער, לשכת העיתונות הממשלתית
 עיצוב: סטודיו אלף

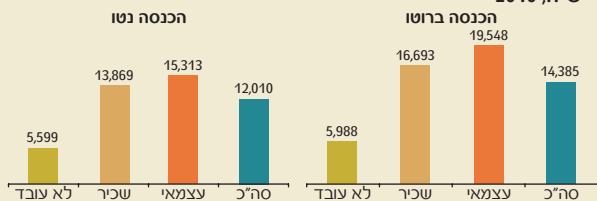
- בשנת 2010 הייתה ההכנסה ברוטו לחודש למשק בית 14,385 ש"ח - עלייה ריאלית של 3.2% בהשוואה לשנת 2009. בניכוי תשלומי חובה (מס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות) הגיעה ההכנסה למשקי בית ל-12,010 ש"ח, ולנפש סטנדרטית² 4,393 ש"ח.

1 שיעור שינוי ריאלי מצטבר בהכנסה החודשית ברוטו ובהוצאה החודשית לתצרוכת של משקי הבית, 2010-1997

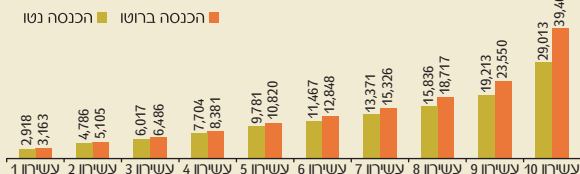
- 77% מההכנסות מקורן בעבודה ו-23% מההכנסות אינן מעבודה: 13% מקצבאות ומתמיכות ממוסדות בארץ (כגון המוסד לביטוח לאומי), 7% מפנסיות וקופות גמל, והשאר ממקורות אחרים כמו תמיכות ממשקי בית אחרים וממוסדות בחו"ל.
- חלקה של ההכנסה מעבודה מכלל ההכנסות של משק הבית הצטמצם מ-89% בתחילת שנות השישים ל-77% כיום, ובהתאמה, עלה חלקן של ההכנסות ממקורות אחרים, בעיקר מקצבאות ותמיכות.

2 הכנסה חודשית של משקי בית, לפי מעמד בעבודה של ראש משק הבית, ש"ח, 2010

- 86% מההכנסות במשקי בית שבראשם שכיר ו-85% מההכנסות במשקי בית שבראשם עצמאי הן הכנסות מעבודה. במשקי בית שבהם ראש משק הבית לא עובד 55% מההכנסות מקורן בקצבאות ותמיכות, ו-36% מההכנסות מקורן בפנסיות וקופות גמל.
- משקי בית שבראשם שכיר מהווים 66% מכלל משקי הבית, משקי בית שבראשם עצמאי - 10%, ומשקי בית שראש משק הבית שלהם אינו עובד - 24%.
- בשנת 2010 הייתה ההכנסה ברוטו למשק בית בעשירון³ העליון גבוהה פי 12.5 מההכנסה בעשירון התחתון. לאחר תשלומי החובה (מסים) קטן הפער לפי 9.9.

3 הכנסה חודשית ברוטו ונטו למשק בית, לפי עשירוני הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית, ש"ח, 2010

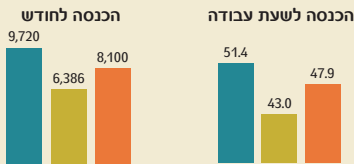

1. הכנסות כספיות בלבד (הכנסות שוטפות מעבודה, מרוכש, מריבית, מדיבידנד, מקצבאות ומפנסיות).
2. נפש סטנדרטית: יחידה במשק הבית שהוצאותיה נאמדו בהתחשב במשקל הכלכלי הפחות של כל נפש נוספת.
3. בכל מקום בעלון עשירונים הם עשירוני הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית (למעט תרשים 18).

- בשנת 2010 הייתה ההכנסה ברוטו מעבודה לשכירים 8,100 ש"ח לחודש, וההכנסה לשעת עבודה - 47.9 ש"ח.

4 הכנסה ברוטו לחודש ולשעת עבודה לשכירים, לפי מין, ש"ח, 2010

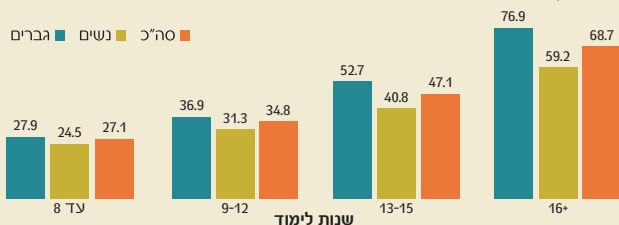
גברים ■ נשים ■ סה"כ

- נשים מהוות 49% מכלל השכירים. ההכנסה החודשית של נשים שכירות (6,386 ש"ח) מהווה 66% מזו של גברים שכירים (9,720 ש"ח). הפער נובע באופן חלקי מהעובדה שנשים עובדות פחות שעות בשבוע (36 שעות) מאשר גברים (45 שעות). הפער בהכנסה לשעת עבודה קטן יותר מהפער בהכנסה לחודש עבודה - הכנסה לשעת עבודה של נשים מהווה 84% מההכנסה לשעת עבודה של גברים.

5 הכנסה ברוטו לשעת עבודה לשכירים, לפי מין ומספר שנות לימוד, ש"ח, 2010

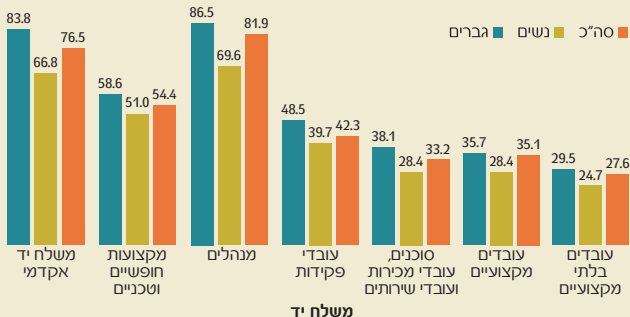
גברים ■ נשים ■ סה"כ

- הכנסת גברים לחודש ולשעת עבודה גבוהה משל נשים בכל קבוצות ההשכלה. ככל שמספר שנות הלימוד גבוה יותר כן גדל הפער בהכנסה. בקרב אלו שלמדו עד 8 שנים ההכנסה לשעה של אישה מהווה 88% מההכנסה של גבר; בקרב אלו שלמדו יותר מ-16 שנים ההכנסה לשעה של אישה מהווה 77% מההכנסה של גבר.
- ההכנסה לשעת עבודה של גברים גבוהה מהכנסה לשעת עבודה של נשים גם בכל משלחי היד. הפער מרבי בקרב סוכנים, עובדי מכירות ושירותים, הכוללים מטפלים, סוכני מכירות וזבנים (הכנסת אישה מהווה 74% מהכנסת גבר). הפער קטן ביותר בקרב בעלי מקצועות חופשיים וטכניים כגון גרפיקאים, טכנאים ומורים בבתי ספר יסודיים (הכנסת אישה מהווה 87% מהכנסת גבר).

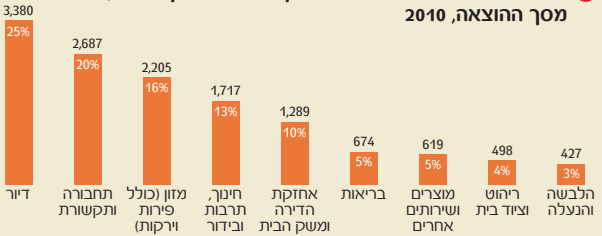
6 הכנסה ברוטו לשעת עבודה לשכירים, לפי מין ומשלח יד, ש"ח, 2010

גברים ■ נשים ■ סה"כ

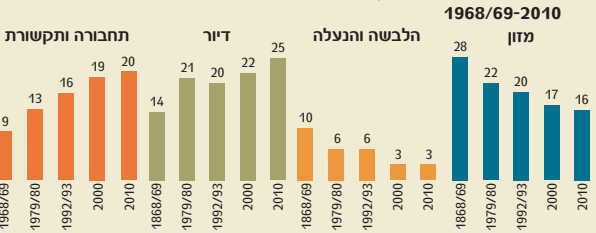
- בשנת 2010 הוציא משק הבית בישראל על מצרכים ושירותים שרכש 13,496 ש"ח בממוצע לחודש - גידול ריאלי של 1.0% לעומת שנת 2009. שני סעיפי ההוצאה הגדולים ביותר בשנת 2010 היו דיור (25%) ותחבורה ותקשורת (20%).

7 הוצאות חודשיות לתצרוכת למשק בית לפי סעיף ראשי, ש"ח ואחוזים מסך ההוצאה, 2010

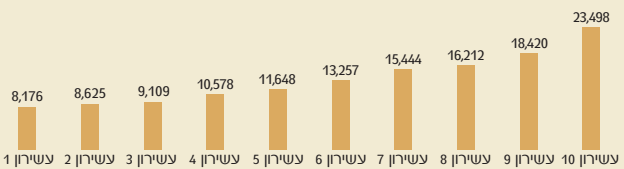
- מסוף שנות ה-60 הצטמצם חלקה של ההוצאה למזון (מ-28% ל-16% בשנת 2010) וחלקה של ההוצאה להלבשה והנעלה (מ-10% ל-3%), וגדל חלקה של ההוצאה לדיור (מ-14% ל-25%), כמו גם חלקה של ההוצאה לתחבורה ותקשורת (מ-9% ל-20%).

8 הוצאה חודשית למשק בית לסעיפים נבחרים, % מכלל ההוצאה, 1968/69-2010

- בשנת 2010 הייתה ההוצאה הממוצעת לתצרוכת למשק בית בעשירון העליון 23,498 ש"ח לחודש, פי 2.9 מההוצאה לתצרוכת בעשירון התחתון - 8,176 ש"ח.

9 הוצאה חודשית לתצרוכת למשק בית, לפי עשירוני הכנסה כספית נטו לנפש סטנדרטית, ש"ח, 2010

10 הוצאה חודשית לשירותים ומוצרים נבחרים, לפי עשירון הכנסה נטו לנפש סטנדרטית, ש"ח, 2010

עשירון 10 (עליון)	עשירון 1 (תחתון)	סה"כ	מוצר/שירות
45	13	26	לחם מיוחד
9	24	15	אורז
69	139	125	סיגריות
748	102	306	ארוחות מחוץ לבית
403	74	219	ביטוח בריאות
456	7	108	תשלום לעוזרת בית
96	122	108	נסיעה בתחבורה ציבורית
1,921	106	444	טיול לחו"ל

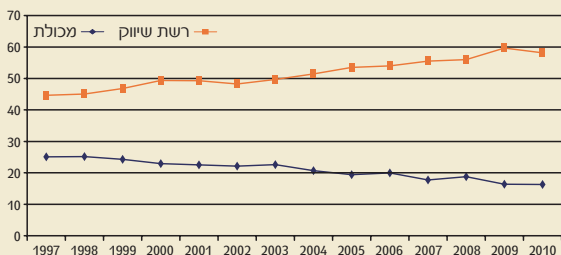
- בתל אביב-יפו הוצאה לארוחות מחוץ לבית (689 ש"ח) גבוהה כמעט פי 3 מזו בירושלים (240 ש"ח).
- בבאר שבע הוצאה הגבוהה ביותר לנסיעה בתחבורה ציבורית (218 ש"ח) מבין הערים שבהן יותר מ-100,000 תושבים.

11 הוצאה חודשית למוצרים ושירותים נבחרים בערים שבהן יותר מ-100,000 תושבים, ש"ח, 2010

סיגרת וצרכי עישון	דואר, טלפון ותקשורת	מחשב, אינטרנט ומוצרים	ארוחות מחוץ לבית	נפש וטילים בארץ	נסיעה בתחבורה ציבורית	רפוי שיניים	
143	542	45	240	105	168	225	ירושלים
124	529	49	689	108	144	121	תל אביב-יפו
101	419	32	332	86	117	120	חיפה
132	563	93	546	193	118	102	רמת גן
193	532	84	370	129	218	142	באר שבע
83	689	32	293	203	45	176	ראשון לציון
55	529	33	211	156	98	133	פתח תקווה
108	598	56	113	45	85	117	אשקלון
61	540	51	173	101	111	147	נתניה
65	580	109	254	114	123	234	רחובות
35	397	23	65	88	189	111	בני ברק
130	621	57	213	148	96	118	אשדוד
107	493	57	216	162	64	105	חולון
117	540	34	138	71	109	133	בת ים

- בין השנים 1997-2010 עלה חלקן של הוצאות לקניות מזון ברשתות השיווק (מ-45% ל-58%) וירד חלקן של הוצאות לקניות במכולות (מ-25% ל-16%).

12 הוצאה לקניות במכולות וברשתות שיווק, אחוזים, 2010-1997

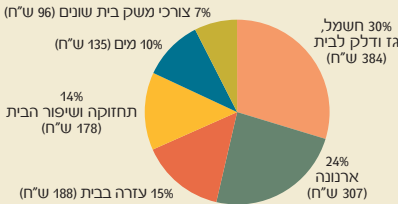
13 התפלגות הוצאות למוצרים נבחרים לפי מקום קנייה, אחוזים, 2010

ח"ל (כולל חנויות פטורות ממכס)	אינטרנט	קטלוג/טלוויזיה	חנויות	סך הכל	
5	8	1	86	100	מוצרי בידור ואלקטרוניקה
5	7	1	87	100	מחשב ואביזריו
1	4	2	93	100	מכשירי ומוצרי כושר
1	5	3	91	100	ציוד חשמלי למטבח
3	0	0	97	100	תכשיטים ושעונים
0	3	0	97	100	מכונת כביסה ומייבש כביסה

- 8% מסך הוצאות לקניות של מוצרי בידור ואלקטרוניקה (כגון טלוויזיה ו-DVD) ו-7% מסך הקניות של מחשבים ואביזריהם מתבצעות דרך האינטרנט.

- בשנת 2010 הייתה ההוצאה החודשית של משק בית לדו"ר 3,380 ש"ח (25% מסך ההוצאה החודשית לתצרוכות). שני הרכיבים העיקריים בהוצאה לדו"ר הם שכר דירה בדירות שכורות והוצאה בעבור צריכת שירותי דו"ר בדירות בבעלות (דהיינו, שכר הדירה שהיה נדרש לו גרו בשכירות בדירה דומה).
- ההוצאה החודשית לאחזקת הדירה הייתה 1,289 ש"ח (10% מסך ההוצאה החודשית לתצרוכות). מסכום זה, שני רכיבי ההוצאה הגבוהים ביותר היו לחשמל, גז ודלק לדירה (30%), ולארנונה (24%).

14 רכיבי ההוצאה לחודש לאחזקת הדירה, ש"ח ואחוזים, 2010

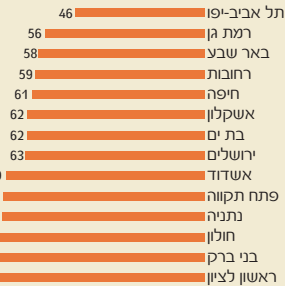
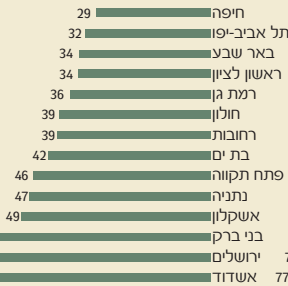

- בשנת 2010 גרו 69% ממשקי הבית בישראל בדירות בבעלותם. 26% גרו בשכירות, והשאר - בדמי מפתח ובדו"ר חינם.
- ב-45% ממשקי הבית ישנה יותר מנפש אחת לחדר.

15 דירות בבעלות וצפיפות דו"ר בערים שבהן יותר מ-100,000 תושבים, 2010

אחוז משקי בית שבהם יותר מנפש לחדר

אחוז דירות בבעלות

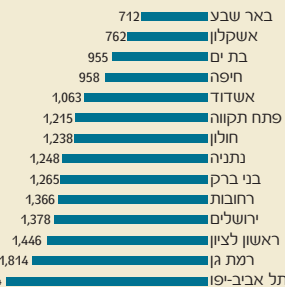

- בממוצע ארצי ערך דירה בבעלות (דירה שבעליה גר בה) היה 1,237 אלף ש"ח. בממוצע ארצי שכר דירה חודשי (לדירות בשכירות) היה 2,282 ש"ח.

16 ערך דירה ושכר דירה חודשי בערים שבהן יותר מ-100,000 תושבים, ש"ח, 2010

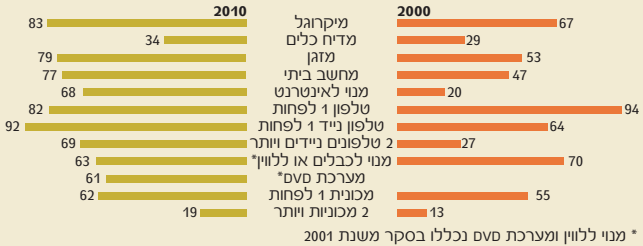
שכר דירה חודשי של דירות בשכירות, ש"ח

ערך דירה של דירות בבעלות, אלפי ש"ח

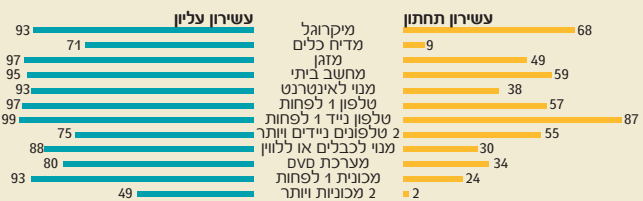
מוצרים בני-קיימה הם מוצרים שניתן להשתמש בהם שימוש חוזר או שימוש מתמשך יותר משנה אחת. עם התפתחות הטכנולוגיה ועלייה ברמת החיים, הפכו מוצרים מסוימים לחלק בלתי נפרד מחיי היום יום של משקי הבית בישראל. למוצרי תקשורת קצב חדירה מהיר במיוחד. שיעור הבעלות על מוצרים בני-קיימה משמש כאינדיקטור לרמת החיים של בני משק הבית.

17 מוצרים בני-קיימה בבעלות משקי בית, אחוזים, 2010, 2000

קיימים הבדלים בין משקי הבית בעשירונים השונים בהיקף הבעלות על מוצרים. ככל שמסק הבית נמצא בעשירון גבוה יותר, כך נמצא בבעלותו מגוון גדול יותר של מוצרים. לדוגמא, אחוז משקי הבית בעשירון העליון שברשותם מדיח כלים גבוה פי 8 מאשר בעשירון התחתון; אחוז משקי הבית בעשירון העליון שברשותם מכונת אחת לפחות גבוה פי 4 מאשר בעשירון התחתון.

18 מוצרים בני-קיימה בבעלות משקי בית בעשירון העליון והתחתון (עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית), אחוזים, 2010

19 מוצרים בני-קיימה נבחרים בבעלות משקי בית בערים שבהן יותר מ-100,000 תושבים, אחוזים, 2010

מזגן	מנוי לטלוויזיה בכבלים ובלוויין	מערכת D.V.D	מחשב ביתי אחד לפחות	מנוי לאינטרנט	מכונת אחת לפחות	עיר
39	35	47	69	52	47	ירושלים
86	66	63	82	75	58	תל אביב-יפו
83	70	59	77	71	57	חיפה
91	84	74	82	77	73	ראשון לציון
85	73	56	81	71	61	אשדוד
87	74	56	75	72	66	פתח תקווה
92	78	65	84	80	66	רמת גן
81	79	66	79	72	57	נתניה
75	85	70	69	66	56	אשקלון
94	80	67	77	73	68	חולון
81	79	56	69	62	43	בת ים
91	18	17	55	33	35	בני ברק
87	73	64	73	67	48	באר שבע
88	82	74	86	79	69	רחובות